DE ANNO CHRISTI NATALI

AB ORBE CONDITO.

EXPROLEGOMENIS

HISTORIÆ ECCLESIASTICÆ

A PATRIBUS SOCIETATIS JESU

DIE AUG. ANNO M.DCC.LIIL

ROMA, MDCCLIII.

EXTYPOGRAPHIA GENEROSI SALOMONJ IN FORO SANCTI I GNATII. \$97 FRIORDM FACULTATE; OMERA SE MARIELLER LONG. DE MARIE MARIELLER SERVICE

100

l. [

cl OC m

DE ANNO CHRISTI NATALI

AB ORBE CONDITO.

Erus quæssio est, quam exercitationis hujus Chronologicæ gratia proponimus; quæ Chronologorumita exercuit ingenia, ut LXX. diversa sententias Ricciolius Chr. Ref. lib.VII. cap.1. numeret; post quem Tourneminius suam addidit, Souciet, allique suam. Nos hoc argumentum aggressi, ne celebrem apud Historicos quoque Ec-

elessaticos quæstionem negligeremus, nostram addidimus, ab Orbe Condito ad Æram vulgarem annorum 4235., quæ ab aliis Chronologorum quos legimus discrepat. Uteam explicemus præmittimus nonnulla, quæ in decidenda hac quæstione ita servanda nobis proposuimus, ut Axiomatum quorumdam loco haberemus.

II. Primo: Divinarum litterarum effita ita spectari oportere, vel in historicis histo rebus Cronoligicisque, ducimus, ut nutum earum, aut significationem aliquam pluris faciamus, quam
externorum Scriptorum testimonia omnia disertissimis concepta
verbis, & ceterorum consensu probata; Cui Divina littera savere magis videnturis Scriptorum horum maxime probatur. Secundo: Verba ipsa, atque sententias ita accipimus, ut accipi ab hominibus vulgo in plana, atque obvia significatione, & in ejussem
Scri-

Transport Carel

Scripturæ aliis locis extra controversiam positis, folent; putamusque, ut in proverbio eft, σχαφήν, σχαφήν dici; nisi contrarium evidens ratio aliqua, aut PP. consensus evincat. Qui quidem Patres, ubi LXX. lectionem habent a Vulgata, & Hebraico fonte diversam, atque illam illi opinionis suæ ducem habuisse videntur; minus apud nos, qui Vulgatam convenientem Hebraico textui sequimur, auctoritatis babent . Tertio : Cum aliquando Scriptura nude, & historice, & fuse, suo loco rem narret, aliquando alibi idem brevius indicet, vel ad alium locum alludat: pon ex hoc altero loco explicandus est ille primus, fed contra alter e primo; atque hic maxime spectandus, considerandusque eft . Quarto : Etsi non ignoremus , Catholicos etiam multos concedere, librariorum vitio in numeris quos Vulgata retinuit, nonnullos aliquando errores irrepfiffe; Nos tamen, ubi præfertim Vulgatæ Hebraicus textus concordat; hanc nobis numeros immutandi licentiam non sumimus; & malumus rem quoquomodo, si potest, numeris illis retentis explicare; vel Heterodoxorum nonnullorum exemplo : ex quibus Ufferius in Chr. Regum Hæbræorum conflituenda Nostris aliquibus succenset, quòd aliter fecerint gravi, & prudenti Abulensis illa præmonitione prius non expensa ; que nimirum est ad Il. Par. XVI. qu. 3. Illa est periculosa solutio, quia si in uno loco Scriptura corruptionem esse fateamur, de omnibus aliis locis dubitabimus, an corruptio ibi fit; ficut dicit Augustinus &c.. Quo quidem Canone quantum oneris imposuerimus nobis non ignoramus. Quinto: Morem scriptorum five populorum maxime spectandum esse censemus. Quare cum non unum, sed plura exempla, quæ certa sunt, occurrant in Genealogiis Hebræorum, in quibus capita nonnulla omittuntur; hunc morem fuisse ita eas texendi colligimus, ut non omnia capita recenferentur. Quare argumentum ab eis ductum ad brevitatem temporis demonstrandam, minus idoneum censemus: Sexto: Sæpius nonnifi-conjecturas expectandas a nobis præmonemus; conjecturis tamen sua vis inest, quando ad systema unum ftabiliendum' afferuntur multa, & in eo multa alias explicatu difficilia commode locum fuum fortiuntur . Ac quemadmodum in vulgari ftructorum artificio, quo plurimæ partes ejusdem operis seorsum perficiuntur ac poliuntur, si eas postea compingendo,

(V)

gendo, videas aptari mutuo, & cohærere, non dubitas, quin sit ille proprius locus singularum; cum sieri vix possit ut omnes, sive etiam multa extra locum suum posse, sibi adaptentur, & mutuo conveniant: ita de hoc quas Chronologico artificio pronunciandum est, si partes multæ eum locum sortiantur, quem, aliis non repugnantibus, possint obtinere.

PARS PRIMA

DE SEX ÆTATIBUS

§. I.

De I. & II. Ætate:

III. TEmpus omne a Mundo condito ad Æram vulgarem confucto more dividimus in Ærates fexprimamque facimus a Mundo condito ad diluvium, annorum 1656., Alteram a diluvio ad vocationem Abrahæ annorum 457; tertiam ad exodum annorum 640; quartam ad templum fundatum anno quarto Salomonis annorum 480; quintam ad templum iterum fundatum anno fecundo Darii Hystaspis annorum 477, ultimam ad Æram

yulgarem annorum 520.

IV. Primarum duarum intervallum commune nobis est cum multis; Nam primæ quidem suppeditat genesis Patriar-charum cap. Gene, V. & annus diluvii anno 600. vitæ, Noe ut Gen. VII habetur; Alterius vero cum genesis Patriarcharum cap. Gen. XI. tum vocatio Abrahæ, quæ describitur cap. XII. Animadvertimus tamen nonnulla in utraque ætate, quæ item animadverterunt summi Chronologi. Primo scilicet; discrepantiam genesis Patriarcharum cap. V. & XI. Gen. haberi præcipuè inter Hebræs codices, Græcos, & Samaritanos. Nos hic, ubi Hebræs codicibus concordat vulgata; quas hæ representar, rationes sequimur; a qua anni sunt ab Orbe condito ad Diluvium... 1856; cum Græci codices exhibeant 2242. Samaritani 1307. Novimus esse ex Catholicis nonnullos, qui Græcos in hac anno-

director Grouph

rum computatione sequantur ; ex quibus eft Ricciolius lib.6. Chron. ref. cap. 1 , Morinus exercit. 7. Tourneminius &c. In Ricciolio displicent tum modi tres, quos proposuit utriusque editionis conciliandæ (si dicatur Adam bis genuisse filium nomine Seth, & posteriorem post centum annos, idque exemplum imitari voluisse Posteros; si dicatur Adam anno 130. coepisse filios gignere . centesimo anno post, excellentissimum horum ; vel post centum. illos annos filium ceteris in hæreditate prætulerit & Seth appellaverit); tum ejus pronunciatum; fi conciliari non poffint, fequendam LXX. editionem . Tourneminii ratio incunda concordia : ut in Hebraico textu, ubi desunt centenarii illi numeri, subaudiendos Scriptor voluerit, quemadmodum numerus major aliquando subticetur, cum jam femel expressus eft; præterquamquod non conciliatio est sententia unius cum altera, sed pro Septuaginta decretoria sententia; omnibus aptari non facile poteft; cum aliquando in Hebræo centenarius exprimatur; & illa omiffio sieri foleat, cum necessario supplendus eft; Cur autem ante centenarium Patris annum nasci filius non potuit ?

V. Secundo : Cum ita anni exprimantur ut menses , diesque qui vel illis annis abundant vel deficiunt, nulli umquam occurrant, suspicatus est Petavius, ita exprimi hujusmodi tempora, ut de minutioribus intervallis incerti simus, etsi Chronologorum mos invaluit, ut anni omnes habeantur pro completis. Non jure Usterium putamus infimulasse summum Chronologum, quali ita. facri Calculi certitudinem infirmet , imo ad facrarum litterarum majestatem quamdam pertinere putamus, ut tantum tradat. quantum ad præcavendos nimios errores fatis fit, nec aberrare longius patiatur; nimiam etiam retundere voluisse hominum curiofitatem : quod ex aliis conjicimus, in quibus hoc plane modo fe gerere ezdem facrz litterz videntur. Cui rem similem facit Catholica Ecclesia in temporibus partiendis, definiendoque, pro temporum vicissitudine, noctis, & diei intervallo, quin Aftronomicos apices anxiè perseguatur. Qui in Patriarcharum maisoyonia Subtilitatem illam admittit Usferius, in vitæ annis defignandis adhibitam negat ; licèt ita de ipsorum ætate tota nos doctos velle videatur Scriptura, ac de ætate qua filios genuerunt. Aliud eft quod incertos nos faciat; an in genealogia texenda, more Hæbreis

com-

communi, fint aliqua capita omiffa . Itaque qui temporum majus aliquod intervallum ex Scriptura repudiari putant, probabilem quidem rem dicunt, quaque a Chronologis admitti folet; non tamen vere ex Scriptura ipfa demonstrare possunt . Tertio : Arphaxad natum posuimus biennio post Diluvium ; quòd locus qui id fignificare videtur, vix explicari aliter possit, nudeque & historice rem narret; alter quo genuisse dicitur Noe auno 500. Sem Cam, & Japhet, commodam, & usitatam explicationem admittat; non temporis, quo sunt geniti, in his nominandis ordinem servari . Quarto : Atque eadem ratione utimur in Cainano interferendo inter Arphaxad, & Sale, quod Lucz locus nisi Cainan hic admittatur, expediri aliter non possit, quam si concedamus, aut negligentia Scriptorum, aut alia quacumque de causa continere aliquid , quod non eft verum, cum politive affirmat , quod ifti negant: contra,admisso Cainane, Genesis, & Paralipomenon locis explicatio tribuitur, que usitata est, & multum sane probabilis; genitum aliquem dici ab eo, qui non pater, fed avus fit, omissis capitibus nonnullis in genealogiis texendis. Cetera commodius opinor tabula noftra repræsentabit .

VIII)

I. ETAS

A Mundi conditu ad Diluvium snn. 1656.

A. P. J		
479.	Adam creatus	. "
609.	Seth nascitur ex Adamo ann.	130 (
714.	Enos nascitur ex Seth ann.	105 (2
804.	Cainan nascitur ex Enos ann.	90 (3
874.	Malacel nascitur exCainan ann.	70 (4
939.	Jared nascitur ex Malacel ann.	65 (5
1101.	Henoch nascitur ex Jared ann.	162 (6
1166.	Mathusalem nascitur ex Henoch an.	65 (7
1353.	Lamech nascitur ex Mathusalem an.	187 (8
1535.	Noe nascitur ex Lamech ann.	182 (9
2135.	Diluvium anno Noe	600 (10

11.

2) 6. " Vixit quoque Seth tog. annis & genuit Enos ".

(3) 9. ,, Vixit vero Enos 90. annis & genuit Cainan ,, .

(4) 12.,, Vixit quoque Cainan 70. annis, & genuit Malacel ,, .
(5) 15.,, Vixit autem Malacel 65. annis & genuit Jared ,, .

6) 18.,, Vixit autem mainer of annis & genuit areu.,.
6) 18.,, Vixit que Jared 162. annis & genuit Henocn.,.
7) 21.,, Porro Henoch vixit 65. annis & genuit Mathufalam.,.

(8) 25.,, Vixit quoque Mathufala 187. annis & genit Lamech ,...
(9) 28.,, Vixit autem Lamech 182. annis & genuit filium vocavitque no-

(9) 28. ,, vixit autem Lamech 181, annis of genuit nitum vocavitque nomen ejus Noe ;, (10) Gen.VII. 11. ,, Anno fexcentefimo vitz Noe menfe fecundo, 13, die menfis

rupti funt omnet fontes abyfi magaz &c.,,

⁽¹⁾ Gen. V.III. " Vixit autem Adam 130. annis & genuit vocavitque nomen eius Seth ».

II. ETAS

A diluvio ad Abrahe vocationem ann. 457.

A. P.	1.			
2137.	Arphaxad nascitur bienni	o post dilu	vium	(1)
2172.	Cainan ex Arphadax	ann.	35	(2)
2202.	Sale ex Cainan	ann.	30	(3)
2232.	Heber ex Sale	ann.	30	(4)
2266,	Phaleg ex Heber	ann.	34	(5)
2296.	Reu ex Phaleg	ann.	30	(6)
2328.	Sarug ex Reu	ann.	32	(7)
2358.	Nachor ex Sarug	ann.	30	(8)
2387.	Thare ex Nachor	ann.	29	(9)
2592.	Abraham ann. 75. vocati	ar patre m	or-	
	file 200 and			()

S.II.

(1) Gen.XI. 10., 3, Sem erat 100. annorum, quando genuit Arphaxad biennio post diluvium 3, (2.5.) Luce III. 36., Q i fuit Arphaxad, qui fuit Cainan, qui fuit Sale 3, .

B

Gen.XI. 12. In verf. LXX. detracto ut moris ed centenario aumero.

Gen.XI. 12. In verf. LXX. detracto ut moris ed centenario aumero.

Gen.XI. 12., Porro Aépanxad vixit 35. annis & genuit Sale.

<sup>(4)
14. ...</sup> Sale quoque vixit 30. annis & genuit H-ber ...
(5)
16. ... Vixit autem Heber 34. annis , & genuit Paaleg ...
(6)
18. ... Vixit quoque Phaleg 30. annis & genuit Reu ...
(7)
20. ... Vixit autem Reu 22. annis , & genuit Sarug ...

^{3) 22.,,} Vixit vero Sarug 30. annis, & genuit Nachor ,, .

24.,, Vixit autem Nachor 29. annis, & genuit Thare ,, .

v. ult., Et facti funt dies Thare 205. annorum & mortuus eft in Haran ,. XII, 1. ., Dixit autem Dominus ad Abram ; egredere de terra tua . . . 75. annorum erat Abraham cum egrederetur de Hacaa ".

§. I I. De 111. Alate -

VI. Tatis Secunda finem & Tertia initium facimus anno Thare 205. five eo mortuo. Abrahami vero anno 75.ex loco Gen. XI, XIII quod eorum locorum planissimus hic sensus videatur, cui favet S. Stephanus Act. VII.; nihil vero contrarium occurrat, quam locus Gen. XI. 26. a Petavio objectus, quo Thare anno 70. genuille dicitur Abraham , & Nachor , & Aram ; qui quidom superius alteri loco allatam explicationem recipit, quoniam tres illi simul eodem anno Patris 60. nati esse non posfunt : unus igitur tantum, neque is primus qui nominatur, or-

tus eo anno fuerit.

VII. Tertiam hanc Ætatem productiore facimus annis 219,quam vulgusChronologorum,quòd hic maxime canonem illum nostrum fecundo loco positum servamus, in Exodi loco explicando, quo manfife in Agypto dicuntur filii Ifrael annis 430 . Itaque maluimus Azyptum, Ægyptum interpetrari, & filios Ifrael Ifrael, idest Jacobi filios & posteros, in eo quidem loco, qui historicus eft,& rem nude & historice narrat . Paulus ad Galat. III 17. alludit ad locum Genef. XV. 13. qui nobis favet : itaque non est ad illum pervertendum vel explicandum hie adhibendus. Nihil occurrit etiam, quod contra planissimam illius loci significationem, nos urgeat, qui Vulgatam cum Hebrao fonte convenientem, non LXX, in quos forte gloffema irrepfit ante PP. atatem, nobis fequendam proposuimus. Genealogias enim quale argumentum essent, supra diximus : & possemus etiam, si vellemus, genealogiis genealogias, opponere presertim Josue. Itaque annos 430. numeramus ab ingressu Ifraelis in Ægiptum, post annos 215., ex quo Abraham vocatus eft Patre mortuo . Qua quidem fententia est Nicolai Abrahami,fuitque postea Isaaci Vossii, Tourneminii; in quibus etsi indu-Aum Ætatis hujus tantum intervallum probamus, argumenta, tamen, que ad confirmandum afferunt, non omnia probamus. Etatem hanc terriam exhibebit tabula noftra .

III. ETAS

A vocatione Abraha, ad Exedum, annorum 645.

A. P. J.

2592. Vocatio Abrahæ anno 75.

2017.0	DIAME	Centi	патто	naici	tur Itac.	(I)	
2677.16	aaco f	exage	nario r	ascit	ur Jacob	(2)	
2768. 12	cobo	a . o	I. nai	citut	Joseph	(3)	
, -		-			greditur	(3) Ægyp	tum an. 390° ephi 39.
2824.	•	٠	•	•			poffquam in-
2878.	-	-		l,	Joseph	moritur (i)	annor. 110.
3157.					Mofes	nafcitur (c)	
	xodus	ab ing	ressu i	a Æ	vptumla	obi an.CC	CCXXX.(4)
3-37-			,		В 2		6. III.
(1) G (2) ex G	xx	V. 26	pati .,, Sexa	is na	tus est Isaac us erat Isac	o . quando nati i	unt ci parvuli ,
(3) 62 6	EH-VT AT	1. 9			rum funt ,, .		grinationis meæ
	XI.VI		de Jose cont ube	pho " pectu tatis	30. autem a regis Pharac anriseo	nnorum erat, onis ,, , 53. ,, eperunt venire	quando fletit in tranfactis fertem 7. anni inopte ,, , uc enim quinque
			ann	refid	ui funt fami	5 ,, .	
(0		LVII.	28. ,, Vi	kit in	Ægypto dec	em & feptem	innis ,, .
Ç	?	L				centum decem im 120. anno F	vitæ fnæ annis ,
(4) E	od.XIII	. 40					anferunt in Ægy-
		,	pto	fuit (uadringente	orum triginta a	nnorum : quibus

mini de terra Ægypti " .

S. III.

VIII. Y N Quartæ Ætatis intervallo definiendo eadem fententia noftra eft, que plurimorum Chronologorum, qui id expressum putant III. Reg. VI. Quem quidem numerum , qui nunc legitur, minime corruptum effe putamus, contra quam-Nicolaus Abrahamus, & Nicolaus Serarius fensit, qui pro 400 legere volunt 600. Cujulmodi in desperatis Chronologia quastionibus, ut in perditis civitatibus xpeoxonias extremi effe folent exitur, ut ait Petavius. Quibus nuper accessit Alphonsus Des Vignoles, cujus quidem Heterodoxi hominis eruditionem cognoscimus, laudamus etiam in allegandis præsertim Auctoribus diligentiam; in numeris vero passim immutandis facilitatem probare non possumus, quotiescumque codicem aut vulgatum librum auctorem nanscicitur emendationis suz . Quem enim in tanta codicum multitudine, & varietate mutationis cujuscumque auctorem non nanciscamur? Ex sententiis vero (quarum viginti Abrahamus diversas numeravit), eam reicimus, quæ servitutis annos annis includit quietis, cui minimum profuisse putamus Hieronymum Van Alphen, qui aliter quiescendi Verbum explicandum suscepit, quam vulgo solet, pro inertia, & desidia a bellis. quæ Deus Hebræis imperaverat. Quietem enim illam fæpius præmium fuisse resipiscentibus Iudeis concessum a Deo, Iudicibus suscitatis, constat ex Iud. VIII. 20. aliisg; locis. Cocceii etiam illam, qui summas annorum a præcedenti narratione dirimit, quasi finita historia poneretur subscriptio ; Sic elapsi funt anni 40. , 80. &c. . Præterea Saliani, Francisci Riberæ, Usserii, Natalis Alexandri, qui cum quietis tempora breviora faciant, numerum adscriptum referunt non ad annos quibus quies duraverit, sed ad Epocam. aliam, & maxime quietis, quæ præcesserat, repudiamus; contrarium enim indicatur in quiete 40, annorum post Gedeonem : ad arbitrium etiam res fingitur; atque Usferius fassus est explicationem hanc Cum versione vulgata non convenire. Denique Petavii, qui egressionis nomine quadraginta ipsos annos venire cenfet,

(XIII.)

fet, quibus in folitudine Judei manserunt, etsi eam Tourneminius construare conatus est; quòd ad tantum temporis intervalium produci posse dicendi modus ille non videatur; & (in quo ceteræ etiam sententiæpeccant) planissima Scripturæ verba ad abstrussorem quamdam signisicationem, & minime obviam trahit. Placet ergo sententia ecorum, qui synchronismum adhibent, & codem tempore Hebræos aliquando hostibus servitutem præstafe censent in orientalibus ex. c. plagis, cum in aliis quiete, Hebræorum regiones aliæ fruerentur. Hunc modum ideo ceteris præserimus, quòd & vim non inferat vulgaræ nostræ, & nihil habeat a moribus hominum, aut regionum ipsarum ingenio abhorens. Præterea Synchronismi hujus inditium præbet Scriptura ipsa sud. M. S. collat, eum XIII. 1.

IX. Ergo cum constitutum sit nobis nihil ad arbitrium constituere, Josue post Jordanis transitum tribuimus ex Josepho annos XXV. Inter hanc annum & primam fervitutem ut verum fit; omnem illam generationem congregatam effe ad Patres suos , & furrexisse alios , qui non noverant Dominum , & opera , que fecerat cum Ifrael; totidem ferme annos ponimus, quot in deferto, ubi idem accidit, Judzi fuerunt; annos 35 . Servitutes duas fibi fuccedere significare videtur Scriptura. Quare ita nos eas disposuimus. In quiete vero longiori 80, annorum, quæ erat in parte Orientali, ubi Moabitæ, nihil impedit, quominus in parte Occidentali serviverint Judei sub Jabin, licet eam servitutem narret Scriptura post narratam quietem 80. annorum. Nam post eam quoq; narrat mortem Aod, quem vix credibile eft tandiu superfuisse. Mortuum nos facimus post annos a libertate 20., eique subjicimus Samgar . Cetera fervitutum, & Judicum fibi fuccedunt, ad fervitutem fub Ammonitis, quam poluimus anno 300., postquam terram possederant Hebræi : quòd Jephte id significare videatur Jud. XI. Dum Jephte succedunt in Galaaditide alii Judices, jam transfordanem Heli Sacerdos judicabat populum; sub quo servitus contigit sub Philisteis, & Arca capta anno 40. ex 1. Reg. IV. 14. Qui annus eft fimul ultimus Heli, & primus Sanfonis : Nam judicavit Ifdrael in diebus Philistiim Jud. XV. 20., & inexpit liberare Israel. XIII. c.; nec tamen perfecit. Judicum diversa genera quæ Petavius lib.9. cap.35., Marshamus, & Interpretes animadver-

te.

terunt, faciunt ut simul cum Samuelé Sansonem ponamus, dum Ahjalon judicat cis Jordanem. Arca restituta est in suum locum post annos 20., ex l. Reg. VII. 2. Atque ex eo tempore Samueli tribuit Josephus annos 12. quibus straelem judicaverit. Cum senex este postulaverunt regem, & dedit illis Deus Saul annis 40.; & amoso illo sufcitavit illis David, quibus indicari videtur illis sufficiatum David, qui postulaverunt regem, idest Judæis omnibus; Judæis autem omnibus imperavit David annos 33. ex III. Reg. II. 11. & V. 4. Quare Isboseti annos a Paulo in loco Astorum inclusos putamus annis Saulis. Saulis enim, & Davidis nomine corum familias, & posteros, more sæpius usitato, intelligit.

IV. ETAS

Ab Enodo, ad Templum fundatum a. 4. Salomonis, ann. 480.

	ת	•
л.	r.	J٠

3237. Exodus

3277. Terræ diftributio fub Jofue (1) mortuo Moife an. 120.

3302. Joiue moritur a. 1 10. adminiftr.25. (2)

3337. I. Servitus annis 8. sub Chusan an.35.(3)

3345. Othoniel Judex : quies annis 40.(4)

3385.

(1) V. Deuter. VIII. 2. XXIX. 5. &c. & lib. Tofae Deur. XXXI. 2. Moyfes ,, ceutum viginti annorum fum hodie ,,

1b.XXXIV. 7. ,, Moyfes centum & viginti annorum erat quando mor-

tuus eft ,, (2) Jud. II. 8. ,, Mortuus eft autem Josue filius Nun centum & decem anno-

(3) 10.30 Omnisque illa generatio congregata est ad patres suos, & surrexerunt alii qui non noverant Dominum & opera qua fecrat cum strael &c.33.

III. 8., Iratufque contra Ifrael Dominus tradidit eas in manus Chufan Rasathaim Regis Mesopotamiæ, servieruntque ei ocho annis,.

(4) 8. " Suscitavit eis Salvatorem & liberavit eos Othoniel &c. quievitque terra 40. annis ".

	(X	v.,)
3385.	II. Servitus sub Eglone annis 18.(5)	***
3403.	Aod Judex, quies an- nis 80. (6) in par.Orie.	
3422.	Aod moritur Sam- gar Judex (7)	III. Servitus sub Jabin in par- te Occident. an. 20. (8)
3433•		Barac Jud. & Debbora: quies ann.40.(9)
3479.		Regnum Assyriorum ex He- rod. (10)
3483.	IV. Serv. fub Madianitis &c. an. 7. (11)	
3490.	Gedeon Judex an- nis 40. (12)	
3530.	Abimelec annis 3.re- gnat (13)	Trojæ expugn. ex Pet. & Uff.
3533.		
		3546.
	م, نظر حصر بين الكان مساسبة الكانبة	
(s.)	34. 35 Servieruntque filii	Ifrael Eglon regi Moab decem & octo
(6)	miliatulque	est Moab in die illo sub manu Ifrael, &
(7)· II	II. Jud. 31. ,, Post hunc (Aod) f	ra octogista annis ,, . uit Samgar &c. Anath qui percuffit de Phi- virog vomere , & ipfo quoque defendit
(8):	IV. 2. "Et tradidit illos Do regnavit in	minus in manus Jabin regie Cantan qui Afor & per 20. annos vehementer
(9)		quæ judicabat populum in illo tem- quæ mifit & vocavit Barac &c. quievitque
(10)	terra per 40	annos ,, .
(11)	VL 1. ,, Fecerunt autem fil	nte Medorum defectionem V. n. 17. & 22. ii Ifrael malam in confpectu Domini qui os in manus Madian 7. annis.,.
(12)	VIII. 20. " Humiliatus est sut runt ultra	em Modian coram filis Ifsael, noc potue- cervices elevare, sed quievit terra per 40.
(13)		us Gedeon præfuit ,, . Ibimalech fuper Ifrael tribus annis,, .

	(x)	VI.)
3556.	Jair Jud. annis 22. (15)	
3571.	• • • • • •	Heli Sacerdos & Jud. annis
3578.	V. Servitus sub Ammon. in Galaad an. 18. CCCt post occupatam terram (17)	
3592.		VI. Servitus sub Philistais and nis 40. (18)
3596.	Jephte Jud. an.6 (19)	
3602.	Abefan Jud. an.7. (20)	
3608.	AhialonJud.an.10. (21)	
3611.		Heli moritur capta Arca (22)

Sa-

(16) I. RR. IV. 18. " Et ipfe judicavit Ifrael 40. annis " .

annos. Quare tanto tempore nihil super hac repetitione tentassis?,...
(15) XIII. 1., Rursumque shiii strael secerunt malum in conspectu Domini, qui tradidit eos in manus Philistinorum 40. annis,...

(19) XII. 7. "Judicavit itaque Jephte Galadiites Ifrael 6. annis & mortuus eft "...
(20) 8. "Post hunc (Jephte) judicavit Ifrael Abefan . . . qui 7. annis judicavit Ifrael...

(21) 11.,, Cui fuccessit Ahialon Zabulonites, & judicavit Israel 10. annis ,, .
(22) I. RR. IV. 15. ,, Heli autem erat nonaginta & octo annorum . . . & ipse ju-

(22) I. RR. IV. 15. " Heli autem erat nonaginta & octo annorum . . . & ipse judicavit Israel 40. annis &c. ".

^{(15) 3, &}quot; Huic successit Jair Galaadites qui judicavit Israelem per viginti & duos

⁽¹⁷⁾ Jud. X. 6.3, Filif autem Ifrael. . fecerunt matum in confectu Domini stratu tradidit con imanus Philiftim, & filorum Ammon ; micique funt & vehementer opprefii per annos decem & colo, omnes qui habitabant trans Jordanem in terra Amorrhai, qui eff in Galaad, "XI. a. Jepatead Ammon . " nifi forte melior eff Balac filio Sephor Rege Moab; aut docere potes ; quod jurgatus fit contra Ifrael & pugniveit contra eum, quando habitavit in Helebon . . . vel in cunditi civitatibus juxta Jordanem per trecentos annos. Quare tanto tempore nihi fuper hue repetitione teattellis? 3.

	(XV	11.)
	(Samuel Jud. an. 32. (23) & Sanfon annos 20. (24)
3618.	Abdon Jud. an.8. (25)	, ,
3631.		Arca transfertur post annos 20.
3642.	Saul Rex (27)	
3674.	Isboset regnat, & Da- vid in Hebron (28)	
3681.	David regnat super o- mnes tribus (29)	
•		Adarezer Rex Syriæ a Davide vincitur (30)
3714.	Salomon regn. an.40.(3	1)
3717.	Templum fundatur.	****

С

6. IV.

(23) Ex Josepho qui post 20. annos, cum Arca restituta est, dat ei annos 12.

V. num.g.

(18) II. RR. II. 10. ,, Quadraginta annorum erat Isbofet filius Saul cum regnare

cœpifiet & duobus annis regnavit ,, . (29) III. RR. II. 11. & V. 4., Dies autem quibus regnavit David super Ifrael 40. anni funt , in Hebron regnavit 7. annis , in Hierufalem triginta tribus ,,,

(30) II. RR. VIII. 3. I. Par. XVIII. 3.

(31) III. RR. XI. 42. ,, Dies autem quoe regnavit Salomon in Jerusalem super omnem Ifrael XL. anni funt ...

⁽²⁴⁾ Jud. XV. 20. "Judicavitque Ifrael in diebus Pnili tiim viginti annis " . (25) Jud. XII. 13.,, Port hunc (Ahialon) judicavit Ifrael Abdon . . . octo annis ,..

⁽²⁶⁾ I. RR. VII. 2. ., Et factum eft ex qua die mantie Ajen Domini in Cariathiarim multiplicati funt dies (erat quippe jam annus vigefimus) &c. ". (27) Act.XIII. 20. " Et post hæc dedit Judices ufque ad Samuel Prephetam . . . & exinde postulaverunt regem , & dedit illis Deus Saul . . annis XL. ,,

(XVIII)

Ş. I V.

De V. Ælate .

Uinta Ætas nobis procedit a jactis Templi primi fundamentis anno 4. Salomonis ad fundamenta jacta Templi secundi anno II. Darii Hystaspis. Atque hanc tribuimus in partes duas; primæque finem, & initium alterius collocamus transmigrationem lechonia. Impeditissimas quafliones XIV., quas Peravius, recenfet lib. q. cap. 61. ex comparatione ortas præcipuè annorum Regum Juda, & Regum Ifrael. expedimus, adhibitis his expediendi modis, quos idem recenset. Primo anni aliquando inchoati, & labentes nominantur, aliquando, qui jam completi sunt . Secundo Regum initia ad populans anni Epocam accomodantur. Ex utroque fit ut idem annus duos Julianos occupet, atque eodem dicitur factum, quod vel inprimum, vel in alterum cadit, anno scilicet illo ineunte, vel de-Tinente factum. Que verba Vignoles non jure in Ufferio irridet, si rem quam verba solicitius perpendamus. Tertio Patre adhuc superstite ac regnante, Filius in Regni consortium adscitus est, & aliquot cum Patre annis imperavit, qui quidem anni modo filio imputantur, modo Patri, modo utrique. Hunc quoque modum repudiavit Vignoles, negans eum ufurpari oportere, nisi ubi illum Scriptura fignificat . At quam ille fignificationem defiderat? An vero non satis illa eft, qua aliter, arque aliter unius Regis annos numerat ? fignificat enim ita à diversa Epocha numerare : hæc vero Epocha duplex diversa, est hominum consuetudini maxime conformis; qua videlicer à Regibus grandioribus, qui ætati, vel valetudini diffiderent, ut securius mortuis succederent filii, vel onus res administrandi levarent, in Regni consortium admittebantur; præfertim vero, quando bella ingruebant; ut præcluderetur ambitiosis imperii, aditus omnis & via, regiaque auctoritate, & foris res, & domi administrarentur. Manifesta modi hujus significatio in Joram filio Josaphati (quem & admittere coactus est ipse Vignoles) non abhorrere ab hujusmodi modo Scri-Pturam declarat. His Petavii modis addimus Quartum cum Rex aliquis

aliquis bellis civilibus ferventibus, Rex ab omnibus non hibeturpossea mulis devictis, aut rebus compossits, regni ejus annos computant omnes. Quintum, cum preter primum regnandi initium, aliud ponitur, ratione habita principis urbis, ubi regni sedes constituta, quam primò ille possidere non potuit. Hunc modum in Davide Scriptura innuit. Sextum Cum aliud hominis initium, adnotatur, aliudque initium regni a Majoribus constituti, sive a quo tempore in familiam regnum illatum est. Septimum, cum anni numerantur communis zez; sive cum vulgaris spocha adhibetur. Præter hos modos vix ullos inducimus: repudiamus enim quos rounnemnius repudiavit, ut si expungantur ex Regum annorum numero anni infausti &c. Atque eidem consentio interregnum prudenter, & timide inducendum, quem ultimum modum numeramus.

XI. Ex Quæftionibus XIV. faciliores funt que extricantur utroque ex primis modis, atque ita explicamus, quod dicitur Afa regnaffe anno 20. Jeroboami, Josaphat anno 4. Achab, Ochozias anno II. Joram. Amasias anno 2. Joas. Manahen anno 39. Azariæ &c. Id de Ochozia filio Joram innuit Scriptura II. Paral. XV. 6. XIV. In rebus gestis Baasa nominatur annus 35. & 36. Asa, cum Baasa mortuo regnaverit Elas anno 26. Asa. Locum hic habet modus ille fextus, quo non Regis illius fingularis Epocha fed regni adhibetur, atque hic regni lirael a Jeroboami schismate conflituti . Ita & Amri, cum dicitur regnasse anno 31. Asa, plerique intelligunt quieti regni Epocham, sedatis turbis. Nos modum adhibemus quintum, quem Scriptura suppeditat cum ait; regnavit Super Ifrael 12. annis , in Therfa fex annis. De Josaphat , & filio Joram, item de Achabo, ejusque successoribus Ochozia, & Joram perplexæ quæftiones, 1. Josaphat ab anno IV. Achab tegnavit 25. annis, Achab regnavit 22 ; ergo ultimus Achabi concurrit cum 18 Iosaphati. Ochozias tamen Achabi filius regnasse dicitur anno 17. Josaphati; & regnasse biennium, & ejus successor Joram coepisse anno 18, Josaphati, Expediuntur ha, admisso Ochozia regnante nnâ cum Patre, anno ejus 21, Josaphati 17; qui anno sequenti mortuus sit paulo post Patrem; & tunc etiam regnum inchoave rit Joram. II. Joram Ifraeliticus regnasse dicitur anno 2. Joram filii Jofaphat, idemque anno 18. Josaphati. Contra vero Ioram Rex Ju.

C 2

da

da regnasse anno s. Jorami alterius Regis Israel . Ut hæc extricemus, admittimus bis Ioramo regnum communicatum a lossphato Patre; 1. anno suo 17, cum ad Syriacum bellum proficisceretor, cum Achabo. Et ideo forte etiam Achabus regnum filio communicavit . Cum vero ex eo redux regni administrationem suscepisset, rurium anno 22; vel valetudine, vel rerum humanarum tædio, vel alia de causa, idem fecit. Quæstio alia de Joramo Patre Ochozia, quòd regnare cœperit annos natus 32. & regnaverit annos 8 ; ejus vero filius Ochozias mortuo Patre regnum inierit natus annos 42. imo quod alibi dicitur 22. annorum regnare coepiffe; etfi Petavius, Cornelius, Tirinus, Calmet, Torniellus, Salianus, & Ufferius ipie ab omni numerorum emendatione abhorrens, peccatum in numeris admittant, solvitur à nobis modo 6. Cum nimirum Athalia Regam Ifrael progenies, in Judæ regno rerum potita effet, curavit ut Epocha Regum Iuda in desuetudinem abifet, & induceretur sua; qua usus est Auctor, qui illa, forte sub Athalia scribebat . Nihil enim est in Scriptura , quod huic opinioni repugnet, quæ ponit folum annum Ochoziæ primum,fuifle Athaliæ42.Quod finon Athaliæ ætatis Epocham usurpari placeat; dicantur anni hic recenseri ab eo tempore quo; pravaluit papulus, qui erat eum Amri populo qui fequebatur Thebni: nimirum, quo in ejus familiam regnum, nemine contradicente, esse coepit. Annos Regum Juda indigitari fæpe per annos Regum Ifrael,omnino constat, & res etiam gestas Regum Juda recenseri in fastis Regum Ifrael; unde hæc de Ochozia petita suspicamur: cum nullus hîc, ut in ceteris, liber allegetur, fed primus deinde occurrat liber Verborum dierum Ifrael. Quæftio, quòd Joas Israeliticus cœperit regnare anno 37. Joas Judaici, & hujus successor Amasias regnaverit anno 2. Joas Ifraelitici, expeditur modo 3;qui modus pariter adhibetur ad aliam quæftionem de Amasia, & filio Azaria. Quæftio de Jeroboamo II., qui regnare coepit anno 15. Amasia; regnavit autem 41 anno: cum ejus successor Zacharias regnasse primum dicatur anno 38. Azariæ expediri aliter non poteft, quam si admittatur Interregnum annorum 12. inter mortem Jeroboami, & initium Azariæ; quod quidem recipere Vignoles ipse coactus est. Queftio de Ofen initio anno 20. Joatham ideft 4. Achaz, & ejufdem Achaz anno 12. deciditur modo 4.

XII. Post deportationem Israelis anno 9. Oseæ, liquidius res procedunt. Est tamen de Judithæ tempore saris perplexa quæstio, ob ea præsertim verba, quæ in fine ejus libri occurrunt ; In omni Spatio vita eius non fuit qui perturbares Ifrael & post mortem ejus annis multis : Cum paulo aute de ea dictum fit ; Mansit autem in domo viri sui annos 105. Consentimus Nicolao Serario, Montfauconio, atque Eruditorum Interpretum, & Chronologorum plerisque;ante Babylonicam captivitatem eam historiam collocandim : quod exploratum & compertum jam fe habere Salmeron_ tom. 16. pag. 409. op. dixit. Locum autem nullum commodiorem reperimus, neque opportunius tempus, quam captivitatis Manasse, quam anno ejus regni c. collocamus: Iuditham vero majorem tunc fuiffe non putamus annis 40. quam illi ætatem concedit Bellarminus . Nam quod Calmet, aliique fexagenariam faciunt, aut sexagenaria majorem, durius aliquanto est, nec neceffirium .

XIII. Altera ætatis hujus pars a nobis constituitur initio septuagenariæ fervitutis, celeberrimæ ex Jeremiæ prædictione. Hanc ad nectendam sacram Historiam (cujus perpetuus ductus ab orbe condito decurrens, in templi eversione anno sedecia XI. abrumpitur) cum temporum rationibus quas habemus in civili historia, adhibuerunt plerique Cronologi, sollicite in ejus initium, atque finem inquirentes. Initium quidem nobis flatuendum omnino videtur in Jechoniæ transmigratione, quando ex Jeremia cap.LII. maximus captivorum numerns abductus eft, Imo IV. Reg. 24 rex Babylonis; translulie omnem Jerusalem, & universos principes, O omnes fortes exercitus ejus, & omnem artificem, & clusorem, nibilque relictum est, exceptis pauperibus populi terræ: preter omnes thefauros domus Domini, & thefauros domus regis: a qua transmigratione annos perpetuo numerat Ezechiel, cosdemque numerare videtur Jeremias, & Baruch, quasi ab Epocha, quam Judæi, finem expectantes, maxime adhiberent; quam denique veluti celeberrimam Matthæus in Christi genealogia commemorat. Reliquæ sententiæ vel minori multo calamitati, infignem hanc Judaici Juctus epocham, affigunt, vel si templi eversionem eligunt, calamitatem eam ponunt, qualis a Jeremia non designatur, nec Judæis alio jam tranftranslatis erat adeo miserabilis; quæque demum hujus nostræ consequutio quædam suit. Etenim statim a Jechoniæ captivitate mumitionibus vallata urbs & clausa sigue ad XI. annum Regii Sedeciæ; adeoque ad epocam statuendam rerum conversionis, minus
insignis, vel ex ipso hominum more, cujus se testem Gicero perhibet ad Atticum scribens sib. 9. ejil. 9. Mojores nostri sunstitutem scribens sib. 9. ejil. 9. Mojores nostri sunstitutem siribens sib. 9. ejil. 9. Mojores nostri sunsiribens siribens siri

XIV. De fine captivitatis major disceptatis est; præsertim cum opinio inveteraverit, finiendam esse anno primo Cyri, qui ad finem libri Paralipomenon, atque initio Esdræ commemoratur; collocari vero eo tempore finis hic videtur a Jeremia XXV. 12. & XXIX. 10., & Isaia XLIV., & XLV., itaut Pererio judice ad Dan. nibil dici luculentias potuerit ad oftendendum septuagenariæ captivitatis finem in exordio Cyri. Nos tamen non ea, que ifti vident, videre confitemur. Nam cum iifdem locis multa ponantur de ædificatione civitatis, & templi, de libertate, rebusque Judaici populi iterum florentibus: suspicamur plura conjungi, quæ ad diversa tempora pertinent. Cyri vero initium memorari, quòd aliqua tunc rei poftea affequendæ fundamenta posita fint & veluti firata via . Incertum ergo eff , cum plura tempora designantur, horum quodlibet; nec facile quod insignius fuerit ceteris, ad Judaici populi lætitiam, dijudicari potest, & quod ex his fumamus. Quare huic incerto loco alius omnino præferendus, quo nude, & diserte, atque expressissime septuagesimus annus jam advenisse assirmatur. Hujusmodi nobis videtur Zachariæ locus I. 12. & respondit Angelus Domini', & dixit, usque quo tu non misereberis Jerusalem, & Orbium Juda, quibus iratus es ? ifte jam feptuagefimus annus eft . Quocumque fe vertant qui a nobis diffident, explicari se non posse ab hoc loco videntur, vel interrogatione, quam nullam Vulgata agnoscit, & affirmationis etjam vim retineret, fi effet; vel expositione feptuagefimus , imo oftogefimus , quam attulifse Tirinum in Chron. miramur. Patribus certe adeo expressus visus est hic locus, ut finem septuagenarii alicujus intervalli esse judicaverint , Hieronymus , Au(XXIII.)

Augustinus, Prosper, Isidorus, & ex Gracis Clemens Alexandrinus, & Eusebius; præter recentiores vi.os doctos, losephum Scaligerum, Guillielmum Estium, Joan: Mariana, Qui duplicom tamen intevallum septuagenarium distinguunt : aliud captivitatis, aliud desolationis templi : atque hoc alterum computant ab anno XI. Sedeciæ; horrines mihi quidem videntur exitum aliquem quarentes, postquam in avia loca adducti sunt. Itaque illis ipsis, qui alias a nostris rationes sequentur respuendum videtur Pererio, Calmet &c. quod nufquam, ut Pererius ait, Scriptura duplices facit bos annos 70. fed unius tantum modi, appellans eos, diversis nominibus. Præterea cum Zach. locus non de Templo, aut Jerofolima fola, sed de frequentandis aliis urbibus, restituendaque earum felicitate loquatur , unum , idemque intervalluto, quod Jeremias prædixit, indicare videtur. Accedit maxime illud; quod si captivitas septuagenaria a Jechoniæ trasmigratione incipienda est (uti certe incipienda nobis videtur), si eam ifti finiant anno primo Cyri, multo plures annos quam septuaginta, ab ultimo Sedeciæ ad Darii secundum invenient. Nec vero hic inter Judaicam captivitatem. & Persarum Regum initia tempus producendum eff, fe quantum potest breviandum, ut intelligi facilius possit, quod I. Estræ narratur cap. 3. cum primo anno Cyri templi fundamenta jacierentur; plurimos de Sacerdotibus & Levitis Leviffe voce magna, qui viderant templum prius ; item Principes PP. idem fecisse, & insignes alios viros; quos, ut comparare utrumque templum possent, adultiori aliquanto atate tunc primum illud templum vidiffe necesse eft . Item, quæ de Mardochço leguntur; quem profecto abductum in captivitatem ipsum facræ litteræ significant, nia planiori sensui vis inferatur. Affuerum vero Eftheris Maritum nullum reperiemus cui aptari possint quæ de eo dicuntur, præsertim regni descriptio, quam Darium Hystaspis . Nihil tamen nos in hac sententia magis confirmat, quam quod initio diximus, in systemate hoc nostro commodum locum omnia sortiri : quod breviter indicamus.

PARS SECUNDA

CHRONOTAXIS VETERUM REGNORUM.

Ş. I.

De Regibus Babylonis .

Mnes ferme Chronologi, clarissimo Buherio teste. in eo consentiunt ; nullum in Babylonicorum Regum ferie esfe securiorem ducem Canone Ptolemaico, qui appellatur, monumento quantivis pretii, quo veluti filo veteris bifloriæ labyrintus tuto percurri, & sacra cum prophana antiquitas conciliari poffit, ut ait Tourneminius; cui addendus Vignoles lib. c. cap. 1. aliiq; laudatores . Videndum ergo, an quod ille de Regibus Babylonis habet, locum satis commodum in systemate noftro fortiatur. Et cum Scriptura quoque; in Danielis præfertim libro, Reges Babylonicos commemoret; an hæc illis concilientur. Primus Regum Babyloniorum memoratur a Daniele Nabuchodonosor, quem esse Canonis Nabocolassarum nemo ferme dubitat; Nabopolassarum vero hujus esse patrom. Item in eo conveniunt, ut filium in regni confortium a patre adhuc vivo admissum putent; quod Berosus indicat: sed alii unum hujusmodi regni annum, alii plures concedunt, nullo certo auctore. Nobis ante annű IV.Joakimi,qui ex Jeremia est Nabuchodonosoris primus (idest ut iidem Chronologi conveniunt, patre mortuo) primus Nabocolassari obvenit anno ejusdem regni a patre communicati, octavo; ita ut Nabopolassarus solus 2 1. annis regnaverit, cum silio, & universim annos 29. Et profecto, cum Canon annos 21. eidem tribuat; eidem annos 20. tribuit Berofus apud Josephum lib. 1. contra Ap., uti legitur in editis omnibus quos videre potuerim tu Gracis tum Latinis; qui numerus etiam retentus est ab Havercampio. Eamdem lectionem invenit, probavitque Scaliger; idemque numerus in eodem Berosi loco invenitur apud Eusebium P. E. lib. ix. invenitur item (XXV.)

item apud Syncellum. Id ergo consequitur ex systemate nostro quod veteris historici, atq; hoc loco probatissimi, auctoritate belle confirmatur; satisque intelligitur illa Canonis & Berosi varietas, quam nonnulli nimium judicio suo sapientes corrigere voluerunt : alter enim universos Nabopolassari regni annos numerat. alter, ideft Canon, eos, quos folus regnavit, filio alios tribuens. Seriptura verò primum appellat Nabuchodonosoris, quo solus regnavit . Atque hoc loco animadvertendum, in Scriptura ipía de annis Nabuchodonosoris videri esse varietatem aliquam : nam Daniel 1.1. anno tertio loakim ait Nabuchodonosorem captivos abduxiffe Judgos; cum Jeremias XXV. 1. diferte annum guartum . Ioakimi, ipsum Nabuchodonosoris affirmet esse primum, Rurfum IV. RR. XXIV. Jechonias abductus dicitur in fervitutem anno VIII. Nabuchodonosoris; at Jeremias LII. 28. id narrat fa-Aum anno VII. Valet ergo hic quod alibi; ut idem annus duobus a diverso principio ductis respondeat. Res bene nobis procedit, quibus annus 4117. habet prima sui parte III. Joakim, cum anno adulto regnum susceperit, altera parte IV. Ita & 4124 erit VII. & VIII. Nabuchodonosoris; si ipse quoque non initio, fed anno decurrente regnare coeperit.

XVI. Ceteri post Nabuchodonosorem Babylonici Reges sunt in Scriptura Balthafar Dan. VII. & VIII. 1.; Darius Medus V. 30.; Evilmerodach IV. 11. XXV. 27. & Jerem. Lll. 3. Multi poftremum hunc eumdem cum Balthafare faciunt ; multi ita diftingunt, ut Balthafare priorem collocent. Nobis deliberandum non est; quos rationes nostræ eò ferunt ut Evilmerodachum qui anno 37. transmigrationis Joachin sublevavit caput Joachin Regis Juda tertium post Nibuchodonosorem ponamus, idest Nabonadium Canonis. Atque hic, cum regnare cœperit decurrente. a. 36. transmigrationis, bene anno quo regnare caperat idett, nondum anno primo finito, cujus aliqua pars, & forte maxima. in a. 27. cadebat, id fecisse dicitur. Quo pacto hoc Petavius explicet non video, cui annus 37. transmigrationis Joachin est 4151., & neque co anno neque sequente novus Rex apparet in Canone . Ufferius vero per vim trahit ad a. 4152. cum initium novi Regis vere cadat in 4153. Belle etiam explicatur a nobis Isaiz locus de Babylone expugnata sub ultimo hoc Rege, si Evil-

mc-

(XXVI.)

XVII. Est præterea nobis Balthasar, Ilvarodamus, qui annum tertium inchoare Regni potuit, etsi duo completi tantum numerantur in Canone. Post Nabuchodonosorum collocandum Balthafarem, persuadet mihi Baruch 1.6. Orate pro vita Nabuchodonofor Regis & pro vita Balthafar filii ejus. Ut ut filii nomen accipi pro nepote possit; cur hic filio præterito, nepos commendaretur ? cur non qui proxime erat successurus;uti nunc etiam fit ? Imposuit Chronologis Berosus ap. Eusebium P. E. IX. 40. & qui ibi sequitur Abidenus : qui proximum Nabuchodonosoro successorem dant Evilmaruthum, five Evilmaluruchum. Sed 1. infirmum sane eft argumenti genus nominum similitudo, ut Buherius aliique critici admonuerunt, mirorque sane Fourmontium, aliosque viros doctos in his operam tansam collocare, ne dicam perdere . 2. Hic Berofus, quod humanum est, passus, aliumque fefellit. Etenim Naboandaelum quartum a Nabuchodonosore. eumdem facit ac Balthasarem : perturbavit ergo ordinem ; isque reftituatur, & qui primus est Evilmeruthus in quartum reiiciatur, Balthafar quartus migret in primum .

XVIII. Nericolassarus nobis est Darius Medus sive ut Dan.IX.
1. de semine Medorum, quem ex Nabuchodonosoris silia natum, viro Medo in matrimonium collocata nonnulli censent. Sed aliis ipse est Cyaxares, quem Xenophon Astryagis Medorum Regis filium, & successorem facit, contra Herodotum, qui postremum Regem Medorum ait Astryagem sussis Cyaxaris antiquioris filium: atque Astryagem quidem primum victum a Cyro; deinde eumdem apud se habuisse dum viveret. Herodoto nihil habet

repu-

(XXXI.)

repugnans Scriptura, imo favet illud Daniel. XIII. 65. Et Ren Aftyages appositus est ad patres suos, & suscepit Cyrus Perfas Regnum ejus . Qui Xenophontem sequuntur ægre id explicare possunt, nisi cum Tourneminio dicant, Cyaxarem Xenophontis hunc effe Aftyagem . Alii , ut Possinus , in eo a Xenophonte recedunt. Sed illi audacter sane faciunt , cum idem nomen (quod multorum non est & Regni veluti proprium) pro libito commutantinegantque, cum apud externum Scriptorem & facrum occurrat, eumdem hominem designare. Quid si id alius moliatur in Cyro? Alii neminem habent systematis sui veterem auctorem quem fequantur ; & cum libitum eft Xenophonti hærent, cum item libitum, ab eo deficiunt. Satius nobis videtur de eo Cyropediæ libro id fentire, quod & Cicero fenfit, & Plato (ut ut horum auctoritatem vel elevare vel explicare conetur Possinus, & Tourneminius) Philosophi scilicet personam non historici suscepisse Xenophontem, nec ad bistorie fidem librum eum scriptum fed ad imaginem justi imperii; quod miror qui eum librum legerit negare : ita est sententiis , deliberationibus , concionibus refertus, omniaque congeruntur quæ Heroam fuum , prudentem , felicem, pium demonstrent. Atque hinc nimirum Cambysis patris illud regnum, hinc moriens in lectulo suo Cyrus, quæ falsa esse vix ullus negat . Displicet etiam, quod Susis alium Regem præter Babylonicum inducit . Nec vera esse aliqua negamus , fundumque historiæ aliquem, contra quam Scaliger sensit; imo quando ei Herodotus ceterique non repugnant, & Scriptura etiam favet; libenter ab eo accipimus annos 7. amplioris regni seu Monarchiæ; atque horum primum cum Ufferio appellari in Scriptura credimus, quando omnja Regna mundi dederat ei Dominus, atque poffidebat, mortuo scilicet Aftyage : Babylonem etiam. expugnasse adjutum ab codem Rege Medorum ; ita enim explicandus videtur Isaias XXI. Ascende Elam, obside Mede Lyrano, Maldonato, Gaspari Sanctio, Menochio, Cornelio, Tirino, Calmet &c. Aftyagis ergo mors collocanda nobis videtur ex conjectura, biennio post Babylonem captam; etsi Herodotus Aftyagis 35. annos ad tempus numerat quo victus est . Neminem credo oppositurum contra Darium hunc a Nabuchodonosore tertium, Jeremiam XXVII., & fervient ei omnes gentes , & filio ejus , & filio dem nostris jamdiu regnabat Dejoces, qui Medos compulit unum oppidum condere & monia constituit ampla simul & valida ea ipsa qua nume Ecbatama appellantur, inquit Herodotus. Consirmat igitur Scriptura & Herodoteam narrationem & rationes nostras. Quibus, etsi Herodoteam secutis, non Dejoces Rex, sed silius Phraortes obvenit, Conringto, Montsauconio, Torunemino, Buherio, hi verba Scriptura, ubi nulla necessitas est, in planiori significatione accipere non possunt. Quod vero placidum objiciunt ingenium Dejocis, hoc non vetat, quominus bella aliqua susciperet, vel ut Medis suis in eo obsequeretur; vel ettam ea per Phraortem silium gessit, virum bellicostum, & qui Patrem adjuvare debebat jam grandævum: nam ante regnum, storuit justitiæ sama, & regnavit annos 53. Vistum est id viro docto Alphonso Salmeroni in el. ad Hosum.

Confirmatur idem ex coelestibus observationibus, XXI. & fimul liquet fibi conftare Herodotum; ex quo, fexto anno a belli exortu (inter Cyaxarem & Alyattem R. Lydorum) fignis collatis contigit, ut in medio pugna repente nox efficeretur. Petavius inducit Eclipfim digitorum q. & fummo mane celebratam : non satisfacit Herodoti descriptioni. Alii aliam attulere . Vignoles anni 4129. quæ contigit die 28. Maji fexta bora ve-Spertina At qui της μάχης συνες εώσης, quod Interpres dixit in medio pugne? Vesper enim advenerat solquetere occiderat. Si correctiores tabulas nansciscamur, que motum Lune aliquanto velociorem adstruunt quam Cassinianæ, idque uno fere in centenos quosque annos minuto, quod faciendum esse viri harum rerum experientissimi sciunt; habebitur Sardibus a P. J. 4111. die 18. Maji Eclipsis digitorum 11.mi.42.hor. 10. mi.13. Erit etiam obscuratio omnino digitorum 12. si quod faciendum suspicor, motus lunæ augeatur aliquantulum. Habet ergo hæc Eclypsis 1.ut diem in noctem verterit . 2. ut tempore quo prælium fervere potuit; duabus horis ante meridiem. 3. juxta nostras rationes regnabat Cyaxares. Eft etiam quartum; regnaffe tunc Nabuchodonosorem . Hunc enim esse Labynetum Babylonium Herodoti, consentiunt viri eruditi, ut Buherius docet. Nobis regnabat ab anno superiore 4110. Nabuchodonosor. Ceteri omnia hæc in rationibus fuis non inveniunt.

XXII. Ha-

' XXII. Hactenus ex Herodoto nostra, quibus Scripturam favere putamus. Quid Ctesiæ dicimus, & qui eum secuti videntur, ideft præter Diodorum, Eusebio, & Syncello, & recentioribus nonnullis? Nobis, qui rationes temporum constituimus ex Scriptura & tempore septuagenariæ servitutis, liberum non esse ea fequi, nisi Scripturæ eidem adversari velimus. Ctesias enim ap. Diod. Medorum imperii initium flatuit, post dejector imperio Affyrios; idemq. Eusebius in chr. Syncellus &c. eidemq. anni imputandi funt ex Ctesia ante Cyri initium 317., ex Eusebio & Syncello 250, idest initium constituendum a. 3838, vel 3806, tempore Iosaphati vel Amasia. At Manahen Rege, qui regnum inivit an.3956.,, veniebat Phul Rex Affyriorum Ge., fecutique funt alii reges a quibus extrema calamitas regno Ifraelis; denique in Judithæ historia Rex Assyriorum Regem Medorum vicit; quod postremum evincit, nequaquam Medorum regnum cœpisse, finito Assyrio . Quod hic regnum Assyriorum rursum fuisse instauratum comminiscuntur aliqui, & contra Ctelie ducis sui fidem faciunt, & tale aliquid volunt, cui temporis brevitas, & res ipfa repugnare videtur.

S. III.

De Regibus Assyriorum:

XXIII. I le a fine exordimur, five ab urbis Ninive eversione, quam futuram ita prædixit Nahun, ut qui factam describunt non luculentius narrent. Ex slajæ II. non accidit ante annum XIII. Jossæ P. J. 4096. & ex Tob.XIV. 15. ante senioris Tobiæ mortem; ex Græco textu vero accidit ante Tobiæ junioris mortem, qui ex Vulgata vixit annos 99, deportatus in captivitate Israelis; ergo non videtur post 4103. Inter 4096. & 4103. est 4098. a quo quintus transmigrationis Jechoniæ est trigesimus. Quin igitur epocham illam celebrem Ezechielis I. qui hæc in terra Chaldeorum prædicebat faciamus initium Chaldaicæ monarchiæ, cum Ninive eversa est, & deletum Affyriorum Imperium? Nihil sic commodius dici mishi quidem videtur; etsi aliò abeunt Interpretes, intelligentes Ezechielem de anno 30. 212-

(XXVII.)

ætatis, de anno Jubilæi, de libris tunc inventis; quas sententias explicat Prado. Nec convenit quod de initio Nabepolassaria habet Scaliger. Ergo excidium Nivive & Astriorum imperii nobis est an. 4098.. quod Petavio 3838., Userio 3966., Buherio 4111. Vignoles 4118. Unicum id, non duplex ut Petavius, facimus cum Cl, Buherio...

XXIV. Ab an.4008., fi annos numeramus 520, quibus Affyrios superiorem Asiam obtinuisse ait Herodotus, incidimus in an. P. J. 3479. Judicibus Baruc & Debbora. Vehementer repugnat Ctesias, & qui eum ferme sequentur Diodorus, Justinus, Vellejus, & ex recentioribus Petavius, Pezron, Fourmont &c. qui Assyriorum imperio annos cir. 1300. aut 1400. tribuunt . Arque hic de Ctesiæ & Herodoti potissimum auctoritate Critici digladiantur. Omissis veteribus Christianis Chronologis, quorum intererat Ctesiam segui, ne tabularum suarum tam multas paginas vacuas dimitterent; Ctesiam Henricus Stephanus tuetur in Herodoti accusatione; Cl. Freret, Vignoles, & nonnnlli alii . Sunt vero qui secundum Herodotum pronuntiant multo plures, Petavius ipse, Usserius, Marshamus, Dupinius, & qui utriusque causam multis egerunt Conringius, Gujetus, Montfauconius, Buherius &c., O nunc rarior eft, ait Tourneminius, qui fabulis Ctesia bistorica scripta inquinet . Nos primò cano. nem illum noftrum 1. fervamus, & rem decidi ex facris litteris volumus; cui magis favere videantur. 2. hic diffinguimus Affyriaci regni qualecumque initium sub Asfur (quod hominis, non zegionis nomen fuisse putamus, nec cum Friderico Schroeer qui Harduinum fecutus est, rejicimus inter Abrahami posteros); & florentes amplo imperio Assyriacas res. De hoc postremo malumus Herodoto consentire qui nihil habet, quod Scripturæ repugnare videatur. Habet vero Ctesias, qui Ninum subegisse narrat Babylonios, Armenos, Medos, Indos, Syros Phœnices, denique Ægyptios; easque retinuisse, regiones, & peragrasse Semiramidem , Lybia etiam expugnata ; atque ad eum prope modum & ceteros reges ad XXX. bominum etates per successionem paternum imperium administraffe ufque ad Sardanapolum, annis scilicet 1360. Si Cteliam & Eusebii rationes sequimur, Nini anno 43. natus est Abrahamus; eoque tempore, ut expeditionibus illis

fit

(XXXIII.)

XXVI. Herodotus a Psammetico res sibi magis exploratas effe testatur. Quos ille regibus Neco, Psammi, Aprie annos tribuit, retinemus; & solum in Amasis annis pro 44. posuimus 37. idest pro τεοσαράκουτα τέοσαρ. legimus τριάκουτα έπτά facili scribentis aut dictantis errore, five etiam numerorum permutatione ΔΔΔΠΙΙ & ΔΔΔΔΙΙΙΙ omisso Δ, & II verso in II. Saltem non difficile videntur, Ægyptiis Sacerdoti bus narrantibus concedere, ut 7. annis in adeo vetustis rebus erra verint. Si hoc non respuatur, cum duos Ægypti reges Jeremi as propriis nominibus appellare videatur his simillimis, Pharao nem Ephree a Nabuchodonofore occidendum, & Pharaonem N echao victum ab codem: bene hoc respondet temporibus ex Hero doto statutis; cum Nabuchodonosor regnaverit ab a. 4110. ad 4153. Jeremias XLVI.1. an.4. loakim, hoc alterum futurum prædixit, quò pertinet illud IV.RR. XXIV. 7. post narratam Joakimi morte m; & ultra uonaddidit Rex Ægypti ut egrederetur de terra sua; tulerat enim Rex Babylonis a rivo Ægypti usque ad Euphratem omnia que suerant Regis Ægypti. Primum idem Jeremias XLIV. vaticinatur, unde etiam elicitur accidisse post Sedeciæ mortem; quod etiam colligitur ex Ezechiele XXIX. Verum hoc loco est quod Interpretibus magnam curam injecit. Statuitur enim terminus XL, annorum Ægypti calamitati, quo finito reductum iri captivitatem Ægypti, & renovatum iri regnum etsi bamile, prænuntiatur. Cornelius, Calmet & plerique alii 40. his annis terminum prefigunt primos Cyri annos; quibus accedit Perizonius Orig. Æg. cap.24. Verum cum stabilis prosperitas promittatur, non video qui verum istudesse possit, succedente Cambyse, qui ex Herodoto lib. 3. aliisque Ægyptios pessime habuit. Et Ezechiel quidem hoc vaticinatur an. 27. transmigrationis Jechoniæ; qui est P. J. 4141. Petavio; desinunt ergo 40. anni an. 4181. quadriennio ante Cyri mortem & Cambyfis regnum maxime infestum Ægyptiis . Idem habent Usferii & ceterorum Chronologorum rationes . Nobis 27. ille annus est 4150. Si biennio post Ægyptum vastatam ponamus, definent anni 40. an. 4192., poft quem annum numeratur primus Darii Hystaspis . Elapsa erant ergo tempora Cambysis Ægypto calamitosa; & sub Dario res compositas Herodotus significat , indicatque solum Dario tributum pendere debuisse Ægy-

(XXXIV.)

Ægyptum & Afros Ægypto conterminos. Hoc ergo accedit ceteris que commodum locum in fyflemate nostro fortiuntur. Et convenit sanc annus ex Herodoto consignatus, ultimus Apries 4152, quem occifum a Nabuchodonosore Jeremias significat. Hinc etiam Tyri eversionis tempus habemus; cum eodem loco Ezechielis Ægyptus permittatur Nabuchodonosori, quia merces non est preddita ei neque exercitui ejus de Tyro; nimirum eam præcessis annum 27. transim. Jechoniæ; siccutam vero annum 11. quo ab Ezechiele XXV. prædicitur sutura.

XXVII. Ante Pfammetichum Ægyptiacarum rerum obscuritatem Herodotus confitetur: ponit vero a Sesostride inter eos celeberrimo Reges XI.: annos tamen regni, quatuor Regibus exceptis, non numerat, de veritate forte diffidens. Nos in tanta rerum obscuritate, quando solis conjecturis locus est, nemo, credo, longius a veritate aberrare dicet, si Regibus XI. annos regni tribuamus 317., ideft fingulis plusquam 28. Atque hos ita ex conjectura partimur, retentis expressis ab Herodoto; Sesostri annos 50.; Pheroni 12., Proteo 28., Rampfinitho 10. Cheopi 50. Chepreni 56., Mycerino 6. Afychi 5. Anysi primò 1. Sabaconi 50. Anifi iterum regnanti 9. Sethos 40. Analyticorum more ita res constituimus, ut videamus quid consequatur. Consequitur vero; Sethos regnasse ab an. P. J.4010. ad 4050. De hoc ait Hecodotus; Cam Sanacharibus Arabum Affyriormque Rew cum magnis copiis invafisset Ægyptum, nolverant bellatores Ægyptiorum ei opitulari . Sennacheribi mors contigit post an. 14. Ezechiæ P. J. 4012. annum Sethos alterum; fatis ergo tempora congruunt. Qui vero hic rident Herodotum, quod postea narret; Sennacheribum victum depulsumque a muribus ejus armis infestis; quare & in Ægypto posita in templo statua Sethos, cum muris imagine, & inscriptione, in me intuent pius esto: hi non confiderant ex Sacerdotum Ægyptiorum fide hæc narrare Herodotum: Ægyptios vero, ne diserte aliis populis victoriam adscriberent, symbolis gentem assuetam, ita veritatem velasse. Iudzos mures vocatos per contemptum, five communi in viles homines dicterio, sive proprio, patet ex Judith. XIV. ubi de iis Holofernis duces; Intrate & excitate illum, quoniam egreffi mures de cavernis suis aufi funt provocare nos ad pralium. Quid

in

in templo illa epigraphe ad pietatem excitans? nifiope divina in Hebræorum gratiam victoriam fuific relatam. Praterea habe Herodotus, Anyfi Rege, Æthiopas excurrentes in Ægyptum; quod necesse est ponere ab an. 3950. ad 4010. Æthiopes cum Ægyptim occurrunt, Rege Ezechia, qui regnavit ab an. 4000. ad 4018. Forte & Anysis ipse occurrit. An vero hunc non agnoscimus in Sua qui nominatur IV. RR. XVII. codem illo tempore? monent enim in nominibus hisce postremas litteras attendendas, cum primæ sint omnino similes, ut patet in Nabopolassaro, Naboradio &c.

Sesostris regnavit ab an. P. J. 3733. ad 3783. Anno XXVIII. quinto Roboam P. J. 3753. afcendit Sefae Rex Ægypti in Jerufalem. & tulit thefauros domus Domini primus qui Ægyptiorum Regum in Judeam excurrisse legatur; & credibile est ceteris vicinis ergionibus non perpercisse ; imo ex eo tempore amplificatum videtur Ægyptiorum regnum, ut ad Euphratem pertineret IV. RR. XXIV. Sefostrem eumdem esse atque hunc Sefac, Josephus contendit, & Interpretum plerique, teste Calmet; quibus addendus Marshamus, Huetius de nav. Sal. O.c. Hanc quidem fententiam alii refutarunt, præ ceteris Perizonius, & Tourneminius; primusque adeo feliciter, Buherio judice, ut regeri nihil contra possit; eaque argumenta descripta sunt in libro non ita pridem edito de Obelisco . At in nova Perizonii editione anno 1736. non hujulmodi elle judicantur, & fule refutantur ex Jamesono. Nobis quicquid contra afferatur tanti non videtur, quanti id quod ex silentio Scripturæ petitur (quod hic eodem modo valet ac in superioribus), & auctoritate Herodoti. At enim secutus est Sesostrem Proteus, qui in Trojana tempora incicidit. Respondemus, Sesostrem urbium expugnatorem & victorem populorum ab hoc tempore dimoveri non posse, Erit ergo Proteus hic ab alio antiquiori diversus (nam eodem nomine duos Reges fuisse nil mirum habet), & perperam huic tributum quod erat illius. Si cui repugnare comuni opinioni placeat, & (quod in plerisque rebus hujusmodi faciendum est) tempora breviora facere; cum opinio comunis de anno Trojanæ cladis vel Dionysii Halicarnassai auctoritate nitatur, wel Mythologica genefi Heroum; cum aliis alio tempore collocanda videatur, ut

ex marmoribus Oxon, patet; ex Apione vero & Ptolemão Mendesio apud Clem. Alex: eliciatur an. P. J. 3676., non adeo firma illa antiquitas videri debet, ut loco moveri non possi. Et Herodoti quidem auctoritas plus hic valet, quando extra Graciam & a Græcorum de antiquitate sua gloriatione liber, ex Ægyptiis rem audit; quam cum in vita Homeri, si ejus est ille liber, aut alibi rem decernit . Edmundus Hallejus Neutonianam Chronologiam defendens five emendans contra Soucietum, Argonautarum expeditionem configuandam probat anno 2780. Addas 24. vel 32. quot annos ad Trojam expugnatam intercessisse volunt . habebis 3814, vel 3812, quando ex rationibus positis regnabat Proteus. Quem autem effe dicemus mutantem Protea vultus ? præterea vatem , qui novit que funt , que fuerint , que mox ventura trabantur ? denique qui Neptuni armenta & turpes pascit sub gurgite phocas? Proteum Perizonius ex Eustathio dictum ait quasi primum fuæ familiæ Regem . Cœcus decennio fuit decessor Pheron, uti cœcus Anyfis, cui Sabacos Æthiops regnum eripuit . An Proteus ob miram folertiam qua prudenter futura conjectare licet, vates dictus ? an ob versatile ingenium & in stratagematis excogitandis ferax, fictum de illo, quod vultus mutaverit ? An Neptuni (ideft Regis Ægypti, quem Scriptura quoque inter aquas & flumina habitantem repræsentat) Dux, & Præsectus phocarum turpium id . Æthiopum , qui Ægypti regnum fibi vindicaverit , & primus in familiam fuam intulerit ? occurrunt Æthiopes potentissimi hoc tempore, & Zara cum decies centenis millibus Judaam infeftans . Sed conjectura mera: in tanta antiquitate & tenebris forte nondespiciendæ .

§. V.

De Regibus Perfarum .

XXIX. Yri primum Perfici Imperii annum incurrere in an. P. J. 4155, bene Petavius probavit, cui ceteri ferme confentiunt. Ejus autem regni eidem affignantur a Cicerone, Vet. Chronol. apud Clem. Alex. &c. XXX. quibus non contradicit Herodotus tribuens 29., completos nimirum omnes. In ejus higoria.

(XXXVII.)

storia, potius quam Xenophonti, Herodoto fidendum esse, diximus. In Scriptura præter Cyrum, Darius nominatur, Hystaspis videlicet filius, Inter utrumque, ex Canone, interjicitur Cambyses unus. Post Cambysem tamen regnum occupavit falsus Smerdis; cui cum breve regnum contigerit, nec necesse fuerit eius nomine annum ullum fignari, ideo omittitur. I. Eldra IV. inter Cyrum & Darium interjiciuntur Affuerus & Artaxerses; quos Cambysem & Smerdin effe interpretor. Difficilem Æschili locum in Pers. ubi inter Cambysem & Darium interserit Mardum, idest falsum Smerdin, ut conftat, & præterea Maraphim & Artaphrenem, interpretor de Otane Herodoti, facinoris suscipiendi contra Smerdin auctore, & Gobryam, qui cum Dario Smerdin obtruncavit. Eos summis honoribus, atque auctoritate quasi regia insignitos. dum viverent, Herodotus indicat . Septem etiam conjurationis focios fimile aliquid nactos, Plato III. de leg. fignificat, & ex veterum libris Ammianus . Micheæ locus V. s. de VII. Pafforibus non incommode de his explicari poteff, etsi myslice Hieronymus accepit, quem recentiores fequentur. Cum vero ad explicandum Ezechielem XXXVIII. & XXXIX. quærendus fit princeps aliquis potentissimus, e Septentrione veniens in Judzam, animo Judæis infensissimo, qui in montibus Israelis deinde perierit; non videntur hæc ulli melius convenire, quam Cambyfi, qui in montibus Carmeli vita functus dicitur ab Herodoto; cui malumus fidem hic quoque adhibere, quam Ctefiz, aut Straboni, alia prorfus scribentibus.

XXX. Dan.cap.XI. Angelus, qui anno III. Cyri loquitur tres Reges describit, & quartum qui constitabit omnet adver sur Regnum Grecie. Xersem hunc Darii filium nemo este negat: sunt alii tres Cambyses, Smerdis, Darius. Darium hunc (nam ceteri qui sequuntur apud Danielem, Essam &c., non huc pertinent) credimus esse Estheris Asuerum cum Lancellotto, Userio, Calmet &c., imo Austore lib.III. Essam 20, qui Darium eum vocat; qui esti Canonicus non sit, magnam tamen apud PP. austoritatem obtinet. Persam enim, ut videtur etiam Bellarmino, significare videntur illa verba quibus cogitasse dicitur Amanus, ut regnum Persurum transferret in Macedonas, Hinc etiam a Macedonum sorentibus rebus non longius recedendum vide-

tur.

(XXXVIII.)

tur. Alia funt quæ tempus indicant vel personam ; duodecimus ejus regni annus qui commemoratur; gloria templi; animus in ludzos benevolus, ac przceteris duo; I. Mardochzus tunc vivens atate idonea ad munera in Regia obeunda; qui Mardochaus translatus fuerat de Jerusalem co tempore quo Icchoniam Regem Juda Nabuchodonofor Rex Babylonis transfulerat; atque ut alibi; erat de co numero captivorun quos translulerat Nabuchodonosor Rex Babylonis cum Jechouia. 2. regnum ejus ab India usque ad Æthyopiam Super 127. Provincias; qui etiam omnem terram & cunttas maris infulas fecit tributarias . Hac Dario atque in ejus tempus primò convenire videntur. Ipse enim est qui , Herodoto teste, regnum in plures provincias partitus, quas Satrapias appellavit , cuiÆthiopes, ex eodem, tributum pendere juffi ; Indi quoque ; demum ab Infulis obvenit aliud tributum . De Infulis hoc idem alibi commemorat; & hoc veluti fingulare Thucidides narrat init. Darius infulas etiam in fuam potestatem redegit : atque infignis est Platonis locus in Menex, ubi Perfarum Reges, eorumq. facinora illustriora commemorat : de hoc vero, Tersius Darius pedestri pugna usque ad Scythas fines regni produxit; classe autem & mari , insulis quoque potitus est , ut nemo prorsus illi obsistere auderes: omnium vero mortalium mentes serviti quodam metu occuparat , ut multi florentefque & bello prestantes populi - Perfarum imperio fubiicerentur . Hac in neminem corum ; qui Darium antecesserunt conveniunt . Ne coe qui secuti funt Asluerum faciamus, prohibet Mardochæl Illa ætas. Qui enim Xersem aut Artaxersem Longimanum eligunt necesse est, ut dicant, vel Mardochaum translatum Babylonem, etiamsi nondum natus fuisset; ideft non in se sed in parentibus aut Majoribus suis , vel eo tempore quo munia obibat ab Assuero credita, superafie annum CLXV. Utrumque proponit nec repudiat Bellarminus . Primum amplectitur, Lucas Brugensis, Cano, Estius, Serarius Menochius , ut omittam Grotium , Drufium &c. Alterum Gaspar Sanctius, Bonartius, qui primum illud abhorrere a Scripturæ fenfu judicant & , ut Petrus Poffinus, vanum & aflutia illaudata captatum effugium. Sed hoc quoque alterum placere non potestiis, qui communem hominum vitam, vel eo tempore spectant. Nemo saltem negabit proniorem esse explicationem nostram de Dario Hystaipis. Atque hoc, Chronologicum Systema nostram commendat, quod cum brevius intervallum secerit, quam vulgo solet, inter deportatiouem Jechonia & hunc Darium, annorum 69.; si Mardochæum translatum ponimus puerum triennem, quod Scripturæ omnimo staisfacit & censuit Cornelius, anno III. Darii LXXIII, annos natus erat; quæ quidem ætas, ut gravissimis muneribus a Rege commissis defungi posit, in homine valente ac robusto, nihil habet mirum ac singulare.

Ultra non tendimus, quod nimium longi fuerimus, & annorum fumma ab O. C. ad Christum, si hac stant, moveri non possit. Sunt ergo nobis ab O. C. ad æræ vulgaris initium anni 4235. Cum autem de vero anno Christi natali eadem sententia nostra sit que Dekerii, Petavii, Usferii, Norisii &c., erunt ab O. C. ad Christi ortum 4230., ad ejus mortem vero anno ar. vulg.XXIX. anui 4263. Hoc enim & de anno mortis fentimus, ducti præcipue auctoritate PP. veterumque scriptorum, cujus consensus tantus indicat, habuisse quod sequerentur. Nec vero ignotum esse potuit, quod adeo celebre in Judza fuit, & legittimis Actis & publicis confignatum. Avertit quidem ab hac fen. tentia fiultos plenilunium, octiduum ferme eo anno antevertens feriam VI. die 25. Martii . Sed fatis liquet nobis, aberraffe tunc in plenilunio civili inveniendo Judgos a vero, more etiam ceterorum populorum. Qui feriarum alium apud alios ordinem hoc tempore induxit, ut hoc explicaret; fatis meo judicio refutatur ex controversia de Paschate, in qua nullum de co verbum; quod prætereundum non erat. Quod quidem ideo dico, ut expromam fentetiam meam, & qui aliena diligentius scrutantur. quam fua, illud, quod meum non eft, mihi affingere non pergant .

ÆTAS V.

A templo I. fundato, ad fundatum iterum anno 2. Darii, ann. 477.

			,,,,,,,				
A. P.	<i>l</i> .		,				
	Salom	on			Ægypii	Regis	
3717.	4. Temp	olum funda	tur (1)	- 301		
3733.	20				Sefostres at	nis 40.(a)	
	RR.	uda R	R. Ifra	icl			
3753	1.Roboa	m (2)1. Je	robóar	n (3)	1		7.0
3757.	5	. 5.			Sefac dirip	it templum	(b)
3770.	1.Abia	(4)18.	: .				-
3773.	1.Afa	(5)21.	4 .			-	
3774.	2.	22.1	Nadab	(6)			٠.
3775-	3.	2.1	Baasa	(7)		*1.	

- III. RR. VI., Factum est autem quadringentesimo & octogesimo anno egressionis filiorum Israel de terra Egypti, in anno 4. regni Salomonia super Israel, edificari copti domus Domino 2.
- (a) V. Naum. 3. (a) III. RR. XI., Dormivitque Salomon cum patribus suis, regnavitque Roboam fil. ejus pro eo. XIV. . . . decem & septem annos regnavit in Jerusalem ...
- (3) XII. ", Cum audiffet omnis Israel quod reversus esset Jeroboam . . . constitueeeunt cum regem super omnem Israel &c. XIV. dies autem quibus regnavit Jeroboam 22. anni sunt ...
- (b) XIV. ., In quinto autem anno Regis Roboam ascendit Sesac Rex Ægypti in Jerusalem , & tulit thesauros domus Domini &c.,..
- (4) XV., Jigitur in octavodecimo anno regni Jeroboam ... regnavit Abiam super Judam; tribus annis regnavit in Jerusalem,..
- (5) Ib., In anno ergo vigefimo Ieroboam Regis Ifrael regnavit Afa Rex Juda, & quadraginta & uno anno regnavit in Jerufalem V. nam. 11.
- (6) 1b., Nadab vero fil. . Jeroboam regnavit super Ifrael anno secundo Asa Regis Juda: regnavitque super Ifrael duobus annis ,.
- (7) 1b., Interfecit ergo illum Baefa anno tertio Afa Regis Juda, & regnavit pro eo... anno tertio Afa Regis Juda regnavit Baafa fil. Abiπ fuper omnem Ifrael, in Therfa, 14, annis.

A. P. J.	(XLI.)
RR. Juda	RR.Ifrael Ægypti Reges
3783.11.	9 Pheron a. 12.
3788.16.	14. 36. Judeam) Zara Æthiops (c) invadit (*)
3795-23-	21 Proteus a.28.
3798. 26.	24. 1.Elas (8)
3799-27-	2.1. Zambri (9) 1.Amri (10)
3804. 32.	6.1. In Therfa(11)
3810.37.	12.1.Achab(12)
3814. 1.Josaphat(13)5.
3823. 10.	14 Rampfinithus a. 10.

F

^(*) II. Paral.XV. v. ult. ,, Bellum vero non fuit ufque ad XXXV. annum Regni Afa ... XVI. 1. .. Anno autem XXXVI. Regni ejus afcendit Baafa Rex Ifrael in Judam &c. ,, . V. num.tt.

⁽c) II. Par.XIV. " Dormivit autem Abia cum patribus fuis ... regnavitque Afa fil. ejus pro co , in cujus diebus quievit terra annis 10 ... egreffus eft autem contra eos Zara Æthiops cum exercitu fuo decies centena millia & curribus trecentis,& venit ufque Marefa &c. Extermis itaqueDominus Ethio pes coram Afa &c. ,..

⁽⁸⁾ XVI. " Dormivit ergo Baafa & regnavit Ela filius pro co . . . anno XXVI. Afa Regis Juda regnavit Ela fil. Baafa fuper Ifrael in Therfa duobus annis ...

⁽⁹⁾ Ib. " Irruens ergo Zambri percusit & occidit eum anno XXVII. Asa Regis Juda , & regnavit pro co ,, feptem diebus in Therfa ,, .

^{(10) 2}b. " Cumque audiffet rebellaffe Zambri, & occidiffe Regem, fecit fibi Regem omnis Ifrael Amri ,.

^{(11) 16. &}quot; Anno XXXI. Afa Regis Juda regnavit Amri fuper Ifrael 12. annis , in Therfa regnavit 6. annis ,, V. num. 11.

⁽¹⁴⁾ Ib. " Achab vero fil. Amri regnavit fuper Ifrael anno XXXVIII. Afa Regis Juda . . . in Samaria 22. annis ,, .

⁽¹³⁾ XXII. "Josaphat vero fil. Afa regnare coeperat super Judam anno IV. Achab Regis Ifrael . . . & ag. annis regnavit in Jerulalem . . V. num. 11.

(14) 16. " Ochozias autem fil. Achab regnare coeperat super Israel in Samaria 2. XVII. Josaphat Regis Juda , regnavitque super Israel 2. annis ,, .

(15) II. RR. I. ,, Et regnavit Joram frater ejus (Ochozia) pro co, anno fecundo Joram filii Jafaphat Regis juda , III. ,, Joram vero filius Achab regnavit super Ifrael in Samaria anno XVIII. Josaphat Regis Juda , regnavitque 13. annis ,, V. 98W. 11.

(16) VIII. " Anno V. Joram filii Achab & Josaphat Rogis Juda regnavit Joram fil.

Josaphat . . . & 8. annis regnavit in Jerufalem ,. V. num. 11.

13.

(17) 15. " Anno XII. Joram filii Acnab . . regnavit Ochofias fil. Joram Regis Juda . . . & ano anno regnavit in Jerufalem "IX." Anno XI. Joram filii Achab regnavit Ochozias super Juda, venitque Jehu in Jestrahel ,, . V. num.11.

IV. RR. VIII. ,, Vigintiduorum annorum erat Gchozias cum regnare coepiffet & uno anno regnavit in Jerusalem " . I. Par. XXII. " Quadraginta duorum annorum erat Ochozias cum regnare copifiet, & uno anno tanntum regnavit in Jerufalem "...

(18) IV. RR. X. " Dies autem quos regnavit Jehu super Ifrael 28. anni funt in Samaria ...

(19) XI. ,, Athalia vero Mater Ochozia videns mortuum filium fuum &c. regnavit fuper terram . . . anno autem VII. mifit Joada &c. ,, .

(2.) XII. » Anno VII. Jenu regnavit Joas & 40. annis regnavit in Jerusalem . Id.II. Par. XXIV.

(21) XIII. "Anno XXIII. Joss flii Ocho ziæ Regis Juda regnavit Joachaz filius Jehu fuper Ifrael in Samaria 17. annis ,

Chephrenes a. 56.

		(XLIII.)		
A. P. J.	RR. Juda		Ægypti Reges	RR. Babyl.
3885.37.		15. 1. Joas (22)	201	
3887.39.		17. 1. Joas (22)		
3889.1.1	Amalias (23) 3.		
3891.3.		5.1.Jeroboam(24)		
3903.15.		13.1.Jeroboä(24)		
	.Azarias(2	5) 27. 15.		
3938. 22.		36		 Olymp.I.
3939.23.		37 My	cerinus a.6.	
3944.28.		1.Interregnum		
3945.29.		2		
3950.34.		7 An		
3954.38.		8 Sal	oacos a.ço.	
3955.39.		12. Zacha-		
		rias (26)Sel-		
		lum (27)		
3956.40.		1.Man.h:n(28)		
3961.45.				. 1.V.C.Varr.
3966.50.		haceja(29)		
3967. 11.			• • • • •	1. Nabonass. a. 26. Feb.
3968. 52.	1.F	hacee(30)		
		F 2		

(22) Ib. ,, Anno XXXVII. Joas Regis Juda regnavit Joas fil. Joachazsuper Israel in Samarja 16. annis ...

(23) XIV. " In anno II. Joas filii Joachaz Regio Ifrael regnavit Amasias fl. Joas Regis Juda . . . 29. annis regnavit in Jerufalem " It. " Vixit autem Amafias poliquam mortuus eft Joas fil. Joachaz Regis Ifrael quindecim annis ,, .

(24) Ib. " Anno XV. Amasiæ filii Joas Regis Juda regnavit Jeroboam fil. Joas Regis Ifrael in Samaria quadraginta & uno anno ,, .

(25) XV. " Anno XXVII. Jeroboani Regis Ifrael regnavit Azarias fil. Amasiæ Regis Juda . . 52. annis regnavit in Jerufalem ,. .

(26) Ib., Anno XXXVIII. Azarix Regis Juda regnavit Zacharias fl. Jeroboam in Samaria fex menfibus ,, . V. num. 11.

(27) Ib. Sellum fil. Jabes regnavit XXXIX. anno Azariæ Regis Juda ; regnavit autem uno menfe in Samaria.

(28) Ib. ., Anno XXXIX. Azariæ regnavit Manahem fil. Gadi fuper Ifrael 10. annis in Samaria .. .

(29) 16. ,, Anno L. Azariæ regnavit Phaceaja fil. Manahem fuper Ifracl in Samaria biennio ,, .

(30) Ib. " Anno LII. Azariæ Regis Juda regnavit Phacee fil. Romeliæ super Israel in Samaria 20, annis .

(XLIV.)

21.5.1.		
	RR.Ifrael RR. Ægypti RR. Affyr. RR.	Babyl.
3969. 1. Joath	1am(31)2.	
3981.13.	14 1.ex 2.N	adii.15.N.
3983. 15.	16 1. ex 5.C	hoz. 17.N.
3884. 16.1.Acl	haz(32)17.	
3988.20.5.	1. Ofce (33) 1. ex 5. Ju	gæi22. N.
3993.10.		2. Mardo- mpadi.
3996. 13.	1. Ofee (33)	•
3999.16.Ezech	hias 4. Tobias na-	
(34)) ∫citur(**) : Medorum defectio	ab Aff.
4001.3.	6 Anyfis II. a. 9.	11
	five Sua (*) Salmanafar	
4002.4.	7.Samaria ob	
	fidetur (35)	·
4004.6.	9. Deportatio	vo \$;** €
	Ifrael (35)	

(31) Ib., Anno II. Phacee filii Romeliæ Regis Ifrael regnavit Joatham fil. Oziæ Regis Juda fexdecim annis in Jerusalem , .

(32) XVI. "Anno XVII. Phacee filii Romelia regnavit Achas fil. Joatham Regis

Juda . . . & 16. annis regnavir in Jerufalem ,,

(33) XV. "Conjuravit autem... Ofee fil. Ela contra Phacee... & percuffit eum & interfecit, regnavitque pro co XX. anno Joatham fili Oaiz, "XVII. Anno XII. Achaz Regis Juda regnavit Ofee fil. Ela in Samaria fuper Ifrael 9. annis V. ngm.11.

(34) XVIII., Anno III. Ofee filii Ela Regis Ifrael regnavit Ezechias fil. Achaz Regis Juda . . . & 29. annis regnavit in Jerusalem ., . Ita & II. Par. XXVIII.

(*) V. Ad ann. 4098.

(*) IV. RR. XVII. 4. ,, Cumque deprehendisset Rex Assyriorum Ofce , quod rebellare nitens mitistet nuntios ad Sua Regem Ægypti, ne præstaret tributa

Regi Affyriorum, ficut fingulis anuis folitus erat &c. ".

(35) XVIII., Anno IV. Regis Ezechim, qui erat anus VII. Ofee. . . . afcendit Salmanafar Rex Affyriorum in Samriam & oppugnavit eam & corpit. Nam poft annos 3, anno VI. Ezechie idelt IX. anno Ofee Regis Ifrael capta eft Samaria, xVII., obfedit eum tribus annis: anno autem IX. Ofee copit Rex. Affyriorum Samariam & traffilluli Ifrael in Affyrios 3,5

(XLV.)

(1211)	
A.P.J. RR.Juda RR. Ifrael RR. Ægypti RR. Affyr. RR. Baby	y1.
4005.7 Dejoces a.53. 1. ex 5. A	
39. Na	
4010. 12 Sethos a. 40 1. ex 5. In 44. No.	aterr.
4012.14. Juda ur-	23
bes vexat Sennacherib	
(d) r.ex 3.Bel	ibi46
4015.17	Apro
4021.23	li 53.
4022.24	estesi-
mordaci	6.
4026.28	terre-
gui II. 60.	
4028. 1. Manasses (36)	4
4032. 5. ludithe bifloria (37)	
4034-7 1. ex 13.	Affa-
radini 68.	
4047.20	oldu-
chei 81.	
4050. 23 Plammitichu-	
fa . 54.	
4058.31 Phraortes	
ā, 22.	
4067.40 1.ex 22. C	
ladani 10	1.
4080.53 Cyaxares a. 40.	
· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	

(37) V. num.18.

⁽d) IV. RR. XVIII. 13. ", Anno XIV. Regis Ezechis afcendit Sennacherib Rex Affyriorum ad univerfis Civitates Juda munitas, & cospit eas. Tunc mist Ezechis Rex nuntios ad Regem Affyriorum &c., "
(36) XX. v. ult., "Dormivitque Ezechisa cum patribas fuis, & regnavit Manaffes I. ", propose a superfission de la compartica fue de la compartica compilit & 55, annis regnavit in Jeruslalem ".

(XLVI.)

A.P.J.	+
RR.Juda RR.Ægypti RR.Affyr. RR.Medorum RR. 4082-55. Amon (38) 4084-1. Jolias (39)	Babyl.
4089.6 polafari	
4096. 13. Jerem. Proph. (e)	
4098.15. Tobias. moritur 2.99 Ninivveyertitur(f)	
4099. 16. Judith moritur 2.105.	
4104.21 Necus a. 17.	
4110.27	
'4111.28 Eclipsis fol.(g)	-77
4114.31.1.Joachaz(40) 1.Joakim (41)	

(38) XXI., Dormivitque Manaffes cum patribus fuis ... & regnavit Amon fil. eius pro eo: duobus quoque annis regnavit in Jerufalem , Id. II. Par. XXXI.

(39) Ib., Tetenderunque ei infidias fervi fui & interfecerunt Regem in domo fuz . . . & regnavit Josias fil. ejus pro co . XXII. triginta & uno anno regnavit in Jerufalem ».

(c) Jerem. I. & XXV., Verbum quod factum est ad Jeremiam de omni populo Juda , in anno IV. Joakim filii Josia Regis Juda (ipse est annus primus Nabuchodonofor Regis Babylonis a XIII. anno Jofiæ ufque ad diem hanc, iste tertius & vigefimus annus &c. ,, .

(g) IV.num.18.. (f) V. num.21.

(40) XXII. " In diebus ejus afcendit Pharao Nechao Rex Ægypti contra Regem Affyriorum ad fil. Euphratem , & abiit Josias in occurfum ejus , & occifus eft in Mageddo . . . tulitque populus terræ Joachaz filium Jofiæ , & unxerunt eum &c. & tribus mensibus regnavit in Jerusalem " · Id. XXIV. & II. Par.XXXVI.

(41) 1b.,, Vinxitque eum Pharao Nechao in Rebla. . . ne regnaret in Jerufalem . . . regemque constituit Elia Kim . . . vertitque nomen ejus Joa Kim & XI.

annis regnavit in Jerufalem ...

A.P.J. RR.Juda RR.Ægypti RR.Medorum RR.Babylonis RR. Assyr
4117. 4. Nab. vex. Jud. (42) 8.1.exScript. (4
4120.7
4121.8 Pfammis a.6
4124.11. Joachim (43)1. Sedecias; coercetur a Babylonio(g)
Init. Captiv. (44)
4125.2. Jeruf. obfid. (45)
4127. 4 Apries a. 25 Nabuch. Tyrum obsidet

(42) XXIV. "In diebus ejus afcondit Mabuchodonofor Rex Babylonis "S. frátus ske i Joskím fervus tribus annis "S. erufum rebellavit contra eum, immifitque ei Dominus latruncalos Chaldzorum "S. latrunculos Syrias "S. fragunculos Mozò "S. et atrunculos Eliorum Amono, A. immifit cos in Judam, ut dilperderet eum, "J. Daniel I. "Anno Illmon, S. duda venit Nabuchodonofor Rex Babylonis in Jerufalem & ohfedit eum. Et tradidit Dominus in manu ejus Joskím Regem Juda, "Sparten vaforum Domus Dei &c., "

(43) II. Par.XXXVI. "Regnavitautem Jozchim filiut ejus pro co... tribus menfibus ac to diebns regnavit in Jernfelem... "cumque anni circulus voluereretur mifit Nabuchodonofor Rex qui adduxerunt eum. in Babylonem. afportatis finul pretiofifimis vafis domus Domini; Regem vero confituiti Sedeciam patruum ejus ... undecim annis regnavit in Jerufelem. JIV. RR. XXIV.", Et dormivit Joaklim cum patribus fuis ; & regnavit Joachim filiam eigus pro co... «4 tribus menfibus regnavit & c.".

(E) IV-RR. XXIV., Et ultra non addidit Rex Ægypti ut egrederetur de terra fua : tulerat sosio, Rex Babylonis a rivo Ægypti ufque ad fil. Euphra tem omnia qua fuerant Regis Ægypti ».

(44) Ib., In tempore illo afcenderum (Lawa Nebuchodofonofor Regis Babylonis in Jerufalem & circumdata eft urbs munitionibus, venitque Nabuchodonofor Rex Babylonis ad civistem cum fervis fuß su toppengaret sam; egreffufqae eft Joachin Fex Juda ad Regem Babylonis ipfa & mater cjus & fervie principes ejus & Enundri jeus ; & fufcrejt rum Rex Babylonis anno oldavo regni cjus s. & protulit inde omnes thefairos domus Donini; & omnes thefairos domus regis, & concidit universal vafa surea quæ feccrat Salomon Rex Ifrael in templo Domini juxta verbum Domini; & transfulit omnem Jerufalem & c., ...

Jerem. LII. ,, Ifte est populus quem transtulit Nabuchodonosor in anno VII. ; Judæos tria millia & viginti tres ,, ...

(45) II. RR. XXV. "Factum est autem anno IX. regni ejus mense 10.10. die mensis venit Nabuchodonosfor Rex Babylonis ipte & omnis exercitus ejus in Ierufalem, & circumdederunt eam, & extruxerunt in circuitu eius munitiones; & clausa est civitas a reque yallata usque ad XI. annum Regis Sedecies, »

(XLVIII.)

P.A.I.	
RR.Juda RR.Ægypti RR.Medorum RR.Bab	mlouis PD Affin
4134. Xl. Temp.evert. (46)	yionis KK.Allyr.
	• • • • 19.
4135.	
4139. XVI.2. Jud.deport. (47)	23.
4352. XXIX Ægyptus vastatur	
Amasis a.37.	
Amans a.37.	
4153. XXX	1. ex 2. Ilvaro-
	dami 187.
Reges Perfarum	
4153 Cyrus a.30	n an . Mania-
4., j	1.ex 4. Nerico-
********	lassari 189.
4159. XXXVI	. 1. ex 17. Nabo-
	nadii 193.
4160. XXXVII. Joachin fublevatur (48)	
4176. LIII 1. Cyriex 7.	
4185. LXII Cambyfes a. 8.	
4189. LXVI Pfammenithus m.6.	
4193.LXX Darius a 36.	4
a Tyri vastatione XXX.	
Avas Einis Cansinissais ()	
4194. Finis Captivitatis (49)	1

⁽⁴⁶⁾ Ih., Menfe V. 7. die menfis (ipfe oft annus XIX. Regis Babylonis) venit Nabuzardan princeps exercitus, fervus Regis Babylonis in Jerufalem, & fuecendit domum Domini, & domum Regis, & domos Jerufalem &c. II. Part. XXXVI.

Jere.LII.,,In a.XVIII.Nabuchodonofor (transtulit) de Jerufalem animas 832. ,,
(47) Ib. ,, In anno XXIII. Nabuchodonofor transtulit Nabuzardan magister mili-

tie animas Judeorum 745. ...

(49) V. num.14.

^[48] IV. RR. XXV., Factum est vero in anno XXXVII. transmigrationis Joachin Regis Juda mense XII. 27. die mensis sublevavit Evilmerodach Rex Babylonis, anno quo regnare coeperat caput Joachin Regis Juda de carcere, Id. Jerem. LII.